

Gullmarsskolan
Lysekils kommun
45380 Lysekil
Jeanette.janson@lysekil.se

2011-02-21

Dnr 43-2010: 4903

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Gullmarsskolan
i Lysekils kommun

Rektorerna vid Gullmarsskolan
Lysekils kommun
45380 Lysekil

Tillsyn i Gullmarsskolan

Grundskola årskurserna 7-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Gullmarsskolan och Lysekils kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Resultaten för elever i årskurs 9 har allt sedan år 2006 legat på en nivå över snittet i riket. Officiell statistik för årskurs 9 år 2010 visar emellertid på ett genomsnittligt meritvärde på 209 vilket är i nivå med snittet i riket. Pojkarna har något högre resultat än flickorna när det gäller andelen elever som når målen i samtliga ämnen men flickorna når fler VG och MVG än pojkarna.

Vid jämförelse av nationella provresultat och betyg visar år 2009 på stor överensstämmelse när det gäller engelska och svenska. I ämnet matematik har eleverna fått högre betyg än vad nationella provet visar.

Resultaten analyseras regelbundet och samrättning av nationella prov genomförs. Bedömningar och resultat diskuteras inom den så kallade V8 gruppen där åtta angränsande kommuner jämför resultaten. Detta har enligt rektorn gjort betygsättningen mer likvärdig mellan kommunerna. Det är emellertid viktigt att skolan fortsätter med sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på resultatförbättring bland annat genom att förbättra elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen samt genom att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen i högre utsträckning.

Många elever berättar att de trivs i skolan och att det råder ett tillåtande klimat elever emellan. Emellertid är Skolinspektionens bedömning att eleverna inte är särskilt stolta

över sin skola. De uttrycker att skolan är "okey" men att undervisningen inte är särskilt stimulerande och att skollokalerna är slitna. De berättar också att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken utsträckning de får ha inflytande över sitt lärande och i vilken mån de blir informerade om målen för utbildningen.

I skolan finns en verksamhet kallad "parabolen". Där är en specialpedagog, en skolvård samt resurslärare anställda. De arbetar för att skapa trygghet och goda relationer i skolan. De ser också till att eleverna går till sina lektioner. De håller enligt eleverna "koll" så att alla mår bra.

Lärarna och övrig personal vittnar om ett gott ledarskap i skolan. Rektorerna kompletterar varandra på olika sätt och lärarna uttrycker att de blir sedda, uppmuntrade och att de får stöd i sin pedagogiska utveckling. Skolinspektionen bedömer att rektorerna leder den pedagogiska utvecklingen i skolan genom att tydligt dra upp riktlinjer för det årliga arbetet.

Skolinspektionen har i tillsynen av Gullmarsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9. (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen)
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller grundskoleförordningens krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Lärarna klargör inte målen för elever i tillräcklig utsträckning. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning. (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Eleverna upplever inte undervisningen tillräckligt stimulerande. (Lpo 94 2.2 Kunskaper, mål att sträva mot och Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14a kap. 8 § skollagen)

Datum: 2011-02-21

3 (3)

Dnr 43-2010: 4903

- En del av undervisningstiden för språkvalet svenska/engelska används för andra ämnen än svenska respektive engelska. (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen)
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav. (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen)
- Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 1 och 2

Rektorerna och Lysekils kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Lysekils kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Lysekils kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Elisabeth Fogelberg, undervisningsråd samt Marita Schiller Helander, undervisningsråd.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Eva Wallentin

Enhetschef

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Gullmarsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lysekils kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Gullmarsskolan den 2–4 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Gullmarsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Gullmarsskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	480

Källa: Skolans verksamhetsbeskrivning

Gullmarsskolan är kommunens enda 7–9 skola. Skolan är organiserad i fyra arbetslag där varje arbetslag består av årskurserna 7-9. I skolan finns två grupper för nyanlända elever. De har sin klasstillhörighet men deltar i olika stor utsträckning i undervisningen där.

Arbetslagen har en arbetslagsledare som varannan vecka träffar skolledningen för uppföljning av arbetet och diskussion av frågeställningar. Två rektorer leder skolan. Detta läsår är emellertid skolledningsresursen uppdelad på tre rektorer.

I skolan är också en träningsskoleklass lokaliserad samt tre grundsärskoleelever integrerade. För dessa elever ansvarar särskolans rektor och denna verksamhet bedöms i ett separat beslut över den obligatoriska särskolan.

Tillsynsprotokoll för Gullmarsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper
2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Resultaten för elever i årskurs 9 har allt sedan år 2006 legat på en nivå över snittet i riket. Officiell statistik för årskurs 9 år 2010 visar emellertid på ett genomsnittligt meritvärde på 209 vilket är i nivå med snittet i riket. År 2010 når 80 procent av eleverna målen i samtliga ämnen vilket är ett resultat över snittet i riket. Även andelen behöriga till nationellt program är högre än snittet i riket 94 procent mot 88 i riket. När det gäller behörighet till nationellt program och andelen elever som når målen i samtliga ämnen är skillnaden liten mellan flickor och pojkars resultat. Skillnaden är något större när det gäller det genomsnittliga meritvärdet. Pojkarna har något högre resultat än flickorna när det gäller andelen elever som når målen i samtliga ämnen. Flickorna når fler VG och MVG än pojkarna.

Vid jämförelse nationella provresultat och betyg visar år 2009 på stor överensstämmelse när det gäller engelska och svenska. I ämnet matematik har eleverna fått högre betyg. 22 procent av eleverna har fått ett högre betyg än vad nationella provet visar, vilket är något högre än snittet i riket.

Resultaten analyseras regelbundet vid ämneskonferenser och i ämnesarbetslagen diskuteras bedömningar och samrättning av nationella prov genomförs. Bedömningar och resultat diskuteras också inom den så kallade V8 gruppen där åtta angränsande kommuner jämför resultaten. En kort analys är dokumenterad i kvalitetsredovisningen där även genusperspektivet finns med.

Trots vidtagna åtgärder bedömer Skolinspektionen att skolan inte ger alla elever möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9. Skolans resultat bör således förbättras ytterligare. Det är viktigt att skolan fortsätter med sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på resultatförbättring bland annat genom att förbättra elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen samt genom att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen i högre utsträckning. Det är likaså viktigt att elever som behöver studiehandledning på modersmålet får det.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

De skriftliga omdömen från Gullmarsskolan som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller inte författningarnas krav. Exempelvis relateras omdömen om elevens kunskapsutveckling endast delvis till de nationella målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det förekommer också uttryck som har med elevens personliga egenskaper och elevens personliga inställning till ämnet att göra exempelvis hjälpsam, trevlig, var aktiv, fortsatt på samma sätt. Det skriftliga omdömet ligger till grund för en individuell utvecklingsplan (IUP) som skrivs i samband med utvecklingssamtalet. I elevernas IUP framgår inte vilka mål eleven ska arbeta mot och inte heller vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Eleverna berättar att det varierar mellan lärarna hur tydligt de förklarar vad de behöver förbättra för att exempelvis höja sitt betyg.

Lärarna uppger i intervjuer att de inte är nöjda med de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen och hoppas på ett bättre digitalt datasystem för detta arbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Lärarna klargör inte målen för elever i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Eleverna berättar att de får de övergripande målen vid terminsstart i de flesta ämnen och att de vid starten av ett arbetsområde och inför prov får betygskriterierna presenterade.

Alla lärare kopplar emellertid inte arbetet under terminen till målen. Eleverna menar att de då inte kommer ihåg målen och att det inte blir tydligt vad undervisningen syftar till. I några lektionssalar finns målen uppsatta på väggen.

Vid klassrumsbesöken ser Skolinspektionen inte några exempel på att målen tydliggörs i den dagliga undervisningen. Vid samtal med lärare i anslutning till lektionerna uttrycker de att de kan bli bättre på detta. Några lärare berättar vidare att de tidigare tydliggjort målen inför varje lektion men att de slutat med detta sätt att arbeta. De uppger emellertid att det fungerade bra att tydliggöra målen på detta sätt och att det är värt att pröva igen. Det framkommer också att lärarna har planerat att nästa år införa en särskild tid i veckan då eleverna kan arbeta mot målen i de individuella utvecklingsplanerna.

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Vid samtal med eleverna och vid verksamhetsbesök framkommer att elevernas möjlighet till inflytande är begränsad. Ofta är elevernas arbete organiserat i form av beting av olika slag, dvs. att eleven ska utföra vissa moment, vissa sidor i arbetsboken, i arbetsblad eller exempelvis genom att svara på instuderingsfrågor. De berättar att de får vara med och bestämma i vilken ordning de ska läsa vissa områden. Detta bekräftar också lärarna och framhåller vikten av att det är de som tar kommandot. Vid lektionsbesöken ser Skolinspektionen inga exempel på att eleverna varit med och planerat undervisningen. Eleverna berättar att det är beroende på lärare och ämne i vilken utsträckning de får inflytande. Eleverna ger exempel på ämne där de får vara med och planera och leda lektioner och de berättar att de frågat andra lärare om de inte kan få planera mera själva. Exempelvis vad de ska arbeta med och inte bara hur de ska arbeta. De tycker att förslagen inte alltid får någon effekt. Någon gång har de tagit upp önskemål när det gäller undervisningen på elevrådet och att det då har skett förändring på kort sikt men inte på längre sikt. Elevernas möjlighet till inflytande över det egna lärandet är således begränsat. Elever ges inte tillräckligt med utrymme för att tillsammans med läraren planera och utvärdera undervisningen.

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Eleverna upplever inte undervisningen som stimulerande.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.2 Kunskaper, mål att sträva mot

Motivering:

Elever i skolan uppger i intervjuer att de i många fall upplever undervisningen som enformig och att få lektioner är omväxlande. Det varierar mellan lärare och ämnen i vilken omfattning undervisningen är stimulerande. Detta är också Skolinspektionens intryck utifrån lektionsbesöken. Lärarna har genomgångar och eleverna antecknar. Ett ämne som av eleverna nämns som mera omväxlande är engelskan. Där får de arbeta med flera olika arbetssätt men i flera andra ämnen tycker eleverna att lektionerna är upplagda på samma sätt den mesta tiden. Vid inspektionsbesöken framkommer att eleverna genomför sina arbetsuppgifter och läser på inför prov för att få godkänt men inte för att det är intresseväckande eller känns meningsfullt.

Enligt styrdokumentet är det viktigt att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära och att de får utmaningar i sitt lärande.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolan har en plan "Policy för gott bemötande och arbetstrivsel i Lysekils kommuns förskolor och skolor" som utgör en gemensam grund för att ta fram en likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Planen bygger på och hänvisar till Skolverkets Allmänna råd från år 2006. De allmänna råden är ersatta med nya från år 2009 eftersom lagstiftningen ändrades då. Bestämmelserna finns idag i 14a kap. skollagen och i diskrimineringslagen. I dokumentet för Gullmarsskolan finns en översikt över de åtgärder skolan rent allmänt brukar vidta under läsåret. En kartläggning av skolans behov har gjorts och skolans fokusområden för läsåret 2010/2011 är trygghet i korridorer och omklädningsrum. Där beskrivs vilka åtgärder skolan avser vidta för att för-

bättra dessa områden. Skolans plan saknar en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Inte heller framgår det av dokumentet vad som är likabehandlingsplan och vad som är plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

En del av undervisningstiden för språkvalet svenska/engelska används för andra ämnen än svenska respektive engelska.

Författningsstöd:

2 kap.17-18 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Elever och lärare i Gullmarsskolan uppger att de en lektionstimme i veckan på språkvalstid har ämnet matematik. Enligt rektorn är tanken att de under denna tid ska arbeta med svåra begrepp inom matematiken. Eleverna uppger att de ofta räknar i matematikboken eller gör läxor på denna tid. Inspektionen visar således att tiden för språkval delvis används för att arbeta klart med det de behöver i andra ämnen och att ämnet delvis inte har något eget innehåll för dessa elever.

Eleverna ges därför inte möjlighet att fullt ut enligt intentionerna i grundskoleförordningen fördjupa sina kunskaper i svenska och engelska.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte tydligt vilket behov av särskilt stöd eleverna har. Skolan utreder elevernas situation och behov men redovisar inte delar av detta i åtgärdsprogrammen. Av åtgärdsprogrammen ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärde-

ras. Utvärderingen är ofta vid nästkommande utvecklingssamtal vilket kan innebära att utvärderingen inte är tillräckligt nära i tid.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt författningarna ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. På Gullmarsskolan finns det bland annat elever som är nyanlända och har behov av studiehandledning på modersmålet och som inte erbjuds det. Skolan lever därför inte upp till författningarnas krav.
